

AUST-AGDER MUSEUM OG ARKIV IKS

Til styre- og varamedlemmer
Aust-Agder museum og arkiv IKS

INNKALLING OG SAKSLISTE TIL STYREMØTE FOR AUST-AGDER MUSEUM OG ARKIV IKS

Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling

Dato: 23.02.2024

Sted: Kuben, møterom Søndeled

Tid: 11:00 – 15:00

- Sak 01/24 Godkjenning av innkalling og saksliste
- Orientering om rapporten «Arkiv- og museumsstrukturen i Agder»
v/prosjektleder Gisle Ekse
- Sak 02/24 Innledende drøfting av styrets vurdering av rapporten «Arkiv og museumsstrukturen i Agder.
- Sak 03/24 Årsmelding og regnskap for 2023
- Sak 04/24 Informasjon fra direktør og styreleder
- Sak 05/24 Saker til orientering:
- Publikumstall 2023
 - Resultater av arbeidsmiljøundersøkelse 2023
 - Tildeling av arkivutviklingsmidler fra Arkivverket
 - Arkeologiutstilling høst 24
 - Bjoren status
 - Merdø – sjøbod og brygge status
 - Personalsamling november 2023
- Sak 06/24 Selskapsavtale AAma
- Sak 06/24 Eventuelt

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 23.02.2023	SAK NR.: 01/24
SAKSBEHANDLER: Ellen Aslaksen / Torunn Ostad	ARKIVNR.:	

Godkjenning av innkalling og saksliste

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAmA-IKS	MØTEDATO: 23.02.2024	SAK NR.: 02/24
SAKSBEHANDLER: Ellen Aslaksen / Torunn Ostad		

Innledende drøfting av styrets vurdering av rapporten «Arkiv og museumsstrukturen i Agder»

Rapporten er sendt ut til høring og styret er invitert til å komme med innspill på rapporten, og gi synspunkter på hva høringsinstansene mener er viktig når man skal vurdere fremtidig organisering av arkiv- og museumsstrukturen i Agder.

Høringsfristen er onsdag 1.mai. Administrasjonen foreslår at styret tar en innledende drøfting av rapporten og vedtar sitt ferdige høringssvar på sitt møte 18. april.

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

Styret drøftet innspill og synspunkter på rapporten som grunnlag for styrets høringsuttalelse. Høringsuttalelsen sluttbehandles på styremøtet i april.

AGDER
fylkeskommune

AUST-AGDER MUSEUM OG ARKIV IKS
Parkveien 16A
4838 ARENDAL

Dato: 07.02.2024
Vår referanse: 24/06477-2
Deres referanse:
Saksbehandler: Rune Holbek

Arkiv- og museumsstrukturen i Agder – høring

Bakgrunn

Etter initiativ fra Agder fylkeskommune er det tidligere besluttet å vurdere arkiv- og museumsstrukturen i Agder, og komme med eventuelle forslag til endringer i denne. Eierne og styrene for involverte virksomheter behandlet og sluttet seg til et utarbeidet mandat, en plan for arbeidet. Av mandatet fremgikk det blant annet at eventuelle endringer i arkiv- og museumsstrukturen bør styrke tjenester, kvalitet i det faglige arbeidet og tilgjengelighet for brukere og publikum. Videre også at krav, forventninger og utfordringer i et fremtidsperspektiv, skulle ligge til grunn for arbeidet.

Proessen har involvert Aust-Agder museum og arkiv IKS, Vest-Agder-museet IKS og Arkivsenter sør IKS. Arbeidet har vært organisert som et prosjekt med en prosjektgruppe med representanter fra ledelse og ansatte ved berørte institusjoner, eiere og innleid prosessleder. En styringsgruppe, bestående av medlemmer utpekt av Kommunedirektørutvalget i Agder, har primært hatt ansvar for å sørge for at arbeidet er blitt utført i henhold til mandatet. Prosjektgruppens rapport er nå overlevert til styringsgruppen, som videre tar ansvar for en høringsrunde.

Rapportens innhold er basert på mandatet. Innledningsvis beskrives en kartlegging av de tre involverte institusjonene. Deretter følger en beskrivelse av krav, forventninger og utfordringer for arkiv- og museumssektoren fremover, basert på funn i skriftlig rammeverk og en gjennomført regional innspillsrunde. Rapporten beskriver så ulike fordeler og ulemper for tre alternative strukturer, sett opp imot et sett med utarbeidede vurderingskriterier.

Prosjektgruppen er samlet om at endringer i forhold til dagens organisering er hensiktsmessig, men er ikke samlet om ett forslag til fremtidig struktur. Det legges derfor frem to ulike forslag til fremtidig arkiv- og museumsstruktur.

Høring

Besøksadresse:
Tordenskjolds gate 65, 4614
KRISTIANSAND S

Postadresse:
Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal

Telefon:
+47 38 05 00 00

E-post:
postmottak@agderfk.no

Org.nr.:
921 707 134

Nettsted:
www.agderfk.no

Rapporten sendes nå ut på åpen høring. Hensikten med høringen er å få innspill på rapporten, og synspunkter på hva høringsinstansene mener er viktig når man skal vurdere fremtidig organisering av arkiv- og museumsstrukturen i Agder.

I løpet av høringsfasen presenteres rapporten gjennom ulike informasjonsaktiviteter og møter med styrer og eiere. Blant annet presenteres rapporten på strategikonferansen til KS Agder 28.02.2024, for de involverte institusjonenes styrer og i en felles samling for eierne 13.03.2024 (egen innkalling sendt ut):

Rapporten og dette brevet er også tilgjengelig på [Høringer og offentlig ettersyn - Agder fylkeskommune \(agderfk.no\)](#)

Frist

Frist for innsending av skriftlige høringsinnspill er satt til **onsdag 1. mai 2024**. Høringsinnspill sendes:

*Agder fylkeskommune
Avdeling for kulturminnevern og kulturturisme
Postboks 788 Stoa
4809 Arendal*

Oppgi saksreferanse: **24/06477**

E-post: postmottak@agderfk.no

Etter høring

Basert på mottatte høringsinnspill vil styringsgruppen se på og avklare om det er grunnlag for å komme med en felles anbefaling til fremtidig struktur som går til politisk behandling. Det vil i den forbindelse bli utarbeidet et utkast til saksfremlegg som hver enkelt eier kan bruke i sin behandling av saken.

Med hilsen på vegne av styringsgruppa

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør
næring, kultur og kulturminnevern

Brevet er godkjent elektronisk.

Mottakere: Arkivforbundet
ARENDALE KOMMUNE
AUST-AGDER MUSEUM OG ARKIV IKS
AGDER HISTORIELAG
BYGLAND KOMMUNE
BIRKENES KOMMUNE
BYKLE KOMMUNE
EVJE OG HORNNES KOMMUNE

FARSUND KOMMUNE
FLEKKEFJORD KOMMUNE
FROLAND KOMMUNE
GJERSTAD KOMMUNE
HÆGEBOSTAD KOMMUNE
IVELAND KOMMUNE
KULTUR- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENTET
KVINESDAL KOMMUNE
LILLESAND KOMMUNE
LINDESNES KOMMUNE
LYNGDAL KOMMUNE
RISØR KOMMUNE
SIRDAL KOMMUNE
STIFTELSEN BRATTEKLEV SKIPSVERFT
STIFTELSEN LINDESNES FYRMUSEUM
STIFTELSEN NÆS JERNVERKSMUSEUM
TVEDESTRAND KOMMUNE
VALLE KOMMUNE
VEGÅRSHEI KOMMUNE
VENNESLA KOMMUNE
VEST-AGDER-MUSEET IKS
ÅMLI KOMMUNE
ÅSERAL KOMMUNE
Norges museumsforbund
ARKIVSENTER SØR IKS
ARKIVVERKET
STIFTELSEN BREDALSHOLMEN DOKK OG FARTØYVERNSENTER
AGDER MUSEUMSLAG
KRISTIANSAND KOMMUNE KULTUR OG INNBYGGERDIALOG
Kulturrådet
GRIMSTAD KOMMUNE KOMMUNIKASJON, KULTUR OG NÆRING

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 23.02.2024	SAK NR.: 03/24
SAKSBEHANDLER: Ellen Aslaksen / Torunn Ostad		

Årsmelding og regnskap for 2023

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

Styret godkjenne det fremlagte regnskap og årsmelding for 2023

Årsmelding 2023

Aust-Agder museum og arkiv IKS

Org.nr. 986 088 695

Å arbeide saman	5
Aust-Agder museum og arkiv si samfunnsrolle og mål.....	7
Hovudmål 2018-2023.....	7
Høgdepunkt i 2023.....	9
Besøksrekord for AAma	9
Metodisk opplegg for kvalitative, fagfellebaserte vurderingar av musea i det nasjonale museumsnettverket.....	9
De hvide seil – utstilling på Kuben og i Arendal sentrum	9
Jubileumsutstillinga Byliv!.....	9
Samarbeidsprosjektet Stolt og staselig.....	10
Stor utteljing på søknader om statleg prosjektstøtte.....	10
Utstilling om Statens Gartnarskule.....	10
Relevant formidling.....	11
Formidling for barn og unge	11
Produksjon av DKS-tilbodet "Kvar vart det av skogen"	11
Anna formidling	11
Nye utstillingar	12
Systemspel	12
Klinking av ro-sjekte.....	12
Fotoutstilling saman med Vest-Agder-museet.....	12
Setesdal stavkyrkje.....	12
Filatelistutstilling.....	12
Vottar og vantar, sokkar og strømpar.....	12
Avtrykk	12
Arendalsveka.....	13
Kurs og arrangement	13
Besøkstal	16
Heilskapleg samlingsforvaltning	18
Standard for samlingsforvaltning - Spectrum 5.0.....	18
Evje fellesmagasin.....	18
Inntak	18
Gåve etter kunstnaren Olav Bjørgum	18
Konserveringsprosjekt	19
Revisjon av samlingar.....	19
Fløistad si fotosamling	19
Klimaovervaking.....	19

Forebyggande arbeid	19
Enøk-tiltak	19
Forvaltning arkiv	20
Styrking av AAMA si rolle som arkivdepot og arkivfagleg ressurs for eigarkommunane.....	20
Digitalt skapte arkiv og digitalisering	20
Auke i mottak av privatarkiv og stort biletarkiv i gåve frå Agderposten	20
Minne og samtidsdokumentasjon	21
Solid kunnskapsproduksjon	22
Aust-Agder Arv 2023	22
Bøker	22
Fagfellevurderte artiklar	22
Artiklar	22
Seminar og konferansar	23
Nettverk og samarbeid	24
Trygg ivaretaking.....	26
Rygnestadtunet.....	26
Tveitetunet.....	26
Hagen	26
Sjøbua på Merdø.....	27
Langsæ gård	27
Restaureringsprosjekt av bygningar i privat eige.....	27
Helle, Valle kommune	27
Gamle Botn Hotell, Vinje kommune	27
Ånebjør, Bygland kommune	27
Kompetanseheving	27
Anlegg, tilslutta museum, nettverk og medeigarskap	28
Anlegg og visningsstader.....	28
Tilslutta museum.....	28
Faglege nettverk og samarbeid.....	28
Medlemskap	29
Medeigarskap.....	29
Utredning om arkiv- og museumsstrukturen på Agder	29
Styrets melding	30
Eigarar	30
Representantskap	30
Styre	31

Organisasjonsstruktur og –utvikling	31
Felles IKT-løsning for AAma.....	32
HR-portal og lønns- og reknskapssystem.....	32
Organisasjonskart	32
Tilsette, likestilling og inkluderande arbeidsliv.....	34
Arbeidsmiljø	34
Arbeidsmiljøutval (AMU)	34
Ytre miljø.....	34
Finansiering.....	34
Utfordringar og framtidutsikter	35

Å arbeide saman

Aust-Agder museum og arkiv skil seg på avgjerande måtar frå andre kulturarvinstitusjonar i Noreg. Eigarane våre tok dristige val då dei i 2015 gjekk i bresjen for å etablere ei ny, moderne verksemd, med både museumsgåver og oppgåver knytt til offentlege og privatarkiv som sitt verkeområde. På denne måten følgde dei både opp ambisjonane som låg i den statlege museumspolitikken om eit tettare samarbeid mellom institusjonane på kulturarvområdet, og førte vidare dei gode tradisjonane i austre del av Agder for eit nært samarbeid mellom museum og arkiv. I dag er vi stolte av at AAmo- modellen er eit førebilete og til inspirasjon for utviklinga av kulturarvsinstitusjonar i andre delar av landet. Denne historia er viktig å ha med når vi i desse dagar diskuterer framtida for arkiva og musea i Agder. I 2023 har museum- og arkivstrukturen i Agder vore gjenstand for eit omfattande utgreiingsarbeid som vart initiert av Agder fylkeskommune. Vi har tatt del i utgreiingsarbeidet med både direktør og medarbeidarrepresentant. Nå ligg utgreiinga føre, og vi ser fram til gode og ambisiøse diskusjonar om AAmo si framtid i 2024. Uansett kva utfallet blir, er vi overtydde om at tett samarbeid på tvers av ulike forvaltningsnivå og faggrenser om å forvalte kulturarven til beste for samfunnet, er heilt nødvendig, også i framtida.

Men utgreiingsarbeid er berre ei lita flik av arbeidet vårt i 2023. Først og fremst har vi jobba for å løyse vårt viktige samfunnsoppdrag som i stort handlar om å bidra til demokrati og ytringsfridom. Vi skaper kunnskap, formidlar og forvaltar den rike kulturarven og historia i regionen. Gjennom det, er vi også viktige bidragsytarar til samtalen om kven vi er og skal vere til for i samtida. Dette er tankar som også står heilt sentralt i AAmo sin nye strategi som vi har utvikla i 2023. Organisasjonen har, saman med styret hatt fruktbare og inspirerande diskusjonar om kva som skal vere dei viktigaste prioriteringane for verksemda vår dei neste åra. Styret vedtok ny strategi i november, og no startar arbeidet med å sette måla ut i livet.

Eitt av dei nye målområda våre, som vi har kalla *Gjestfri og mangfaldig*, har vi allereie fått gode resultat på. 2023 blei eit nytt år med solid publikumsrekord for alle besøksstadene våre. Med til saman 91 673 registrerte besøkande, var det ei auke på heile 41% samanlikna med 2022. Vi er utruleg stolte av tala våre, men vi er kanskje enda stoltare av vegen fram til gode besøkstal. 2023 var året der vi satsa breitt på å samarbeide med gode venner utanfor musea våre om å utvikle nye tilbod. I Arendal ga særleg 300 års jubileet for Arendal og Risør by ei gyllen moglegheit for oss til å knytte nye kontaktar. Samarbeidet med Arendal vaksenopplæring, Tyholmen frivilligsentral og Med hjerte for Arendal om draktutstillinga *Stolt og staselig* er vi ekstra begeistra for. I arbeidet med denne utstillinga kom vi tett på ein del av befolkninga som i liten grad har besøkt oss tidlegare.

Samarbeid betyr også mykje for oss i arbeidet med immateriell kulturarv. I Grimstad fekk vi, i lag med Kystlaget Terje Vigen, vist publikum tradisjonshandverk i form av klinkbygging av ei ny rosjetke. I Setesdal er samarbeid med frivilligheita heilt avgjerande for at vi saman skal bidra til å styrke, dokumentere og gjere levande elementa i folkemusikken og -dansen som er listeført hos Unesco. Vi er opptatt av at Setesdalsmuseet må ta ei enda tydelegare rolle i arbeidet med den immaterielle kulturarven i framtida, og er stolte av den verdsettinga som ligger i det ekstra tilskotet vi fekk til dette på statsbudsjettet i 2023.

Også Arkivverket har gjeve oss stor tillit ved å tildele AAMA utviklingsmidlar for å ta vare på og gjere fotoarkiva til agderavisene Fædrelandsvennen og Agderposten tilgjengelege. Ansvar for å forvalte desse verdifulle arkiva gjer det moleg å utvikle nye digitale arkivtenester, og ikkje minst formidle eit rikt fotomateriale som publikum i regionen kan kjenne seg att i.

Torunn Ostad
styreleiar

Ellen K. Aslaksen
direktør

Aust-Agder museum og arkiv si samfunnsrolle og mål

Formålet til Aust-Agder museum og arkiv er formulert slik i selskapsavtalen:

Aust-Agder museum og arkiv IKS skal forvalta, driva og utvikla museums- og arkivfeltet i Aust-Agder ved å:

- arbeid for at verdifulle kulturminne, bygningar, gjenstandar, arkiv og andre informasjonsberarar av historisk og administrativ verdi blir samla inn, teke vare på og gjort tilgjengelege for allmenta, for forskning, kulturelle og administrative formål.
- aktivt formidla samlingane til institusjonen og avtalepartane saman med historia og kulturarven i fylket slik at det fremjar velferda og dei demokratiske rettene til innbyggjarane. Barn og unge skal prioriterast i formidlinga.
- arbeid aktivt med forvaltning, forskning, formidling og publisering, gjera Aust-Agders kultur og historie levande for befolkninga og bidra til aktiv distriktsutvikling i Aust-Agder.
- vera faginstans for deltakarane i museums- og arkivfaglege spørsmål.
- utvikla fagleg og administrativ kompetanse ved lokale museum og samlingar og arbeid for at lokale kulturminne og lokal tradisjon blir teken vare på.

I tråd med strategien vår skal Aust-Agder museum og arkiv:

- vera ein dørøpnar til fortid, samtid og framtid og eit leiande fagmiljø for arkiv og museum
- vera eit leiande regionalt museum og arkiv med sterke fagmiljø, med tydeleg ambisjonar om å levera tenester på godt nasjonalt nivå
- vere ein viktig og relevant møteplass for heile befolkninga i Aust-Agder og tilreisande
- jobbe ut frå eit samfunnsaktuelt perspektiv

Hovudmål 2018-2023

Aust-Agder museum og arkiv skal vera ein synleg, aktuell og attraktiv samfunnsaktør og samarbeidspartnar, som opnar døra til Aust-Agders historie og kultur, både fysisk og digitalt. Dette betyr mellom anna:

- auka publikumsbesøk ved alle avdelingar
- vidareutvikle strategisk partnerskap innan marknadsføring og formidling
- starte opp eit langsiktig og ambisiøst program for å auka kvaliteten/innsatsen på gjenstandsforvaltninga
- føre tilbake verdifulle og unike gjenstandar og arkiv som høyrer til regionen
- auke digitaliseringstakten vesentleg, og utvikla nye digitale tenester for publikum og eigarane våre
- organisere og implementera forskings- og utviklingsarbeidet ved Aama
- gode og relevante tenester innan arkiv for eigarkommunane

Høgdepunkt i 2023

Besøksrekord for AAma

AAma hadde det største besøkstalet nokon gong. Heile 91.673 menneske besøkte våre arenaer, arrangement og andre tilstellingar. Den gledelege veksten speglar ein stor aktivitet, og viser at me har ei mangfaldig måte å jobbe med publikum på. I Arendal var det 300 årsjubilé. I Grimstad kunne vi igjen invitere til store familiedagar. Og Setesdals magnetar, Bjoren og Mineralstien, sørgde for godt besøk og i 2023.

På KUBEN var 34.036 menneske innom i løpet av året som var ei auke på 26%. Hos Grimstad bys museer kom 13.000 blank innom, noko som utgjør ei auke på gode 22%. Setesdalsmuseet hadde heile 44.637 besøkande.

Metodisk opplegg for kvalitative, fagfellebaserte vurderingar av musea i det nasjonale museumsnettverket

Direktør i AAma har leia arbeidsgruppa som vart oppnemnd av Kultur- og likestillingsdepartementet til å utarbeide eit metodisk opplegg for vurdering av musea i det nasjonale museumsnettverket. Målet med evalueringssopplegget er betre og meir treffsikker oppfølging av den kvalitative utviklinga til musea i etterkant, både i politikktviklinga og for musea sjølv.

Både Arendal og Risør feira 300 år i 2023. Det farga aktiviteten på KUBEN med mellom anna tre nye utstillingar:

De hvide seil – utstilling på Kuben og i Arendal sentrum

To utstillingar med same namn «De hvide seil» vart opna på Kuben i januar av fylkesordførar Thomassen og på Kanalplassen i Arendal i mai. Dei tok utgangspunkt i seglskutearkiva frå Agder 1820-1920 som finnes i magasina på Kuben. For 150 år sidan var Noreg verdas tredje største sjøfartsnasjon, og Sørlandet var sentrum for landets seglskuter. Utstillingane fortel historier om menneske og skip i medvind og motvind.

Begge utstillingane var eit samarbeid mellom arkivavdelinga og museumsavdelinga. Utstillinga har fått brei omtale, mellom anna i Aftenposten Historie og Agderposten. Den vart og omtalt i fagtidsskriftet Museum der den fekk gode kritikkar.

Jubileumsutstillinga Byliv!

Arendal og Risørs 300-årsjubileum vart og feira i Ope magasin med utstillinga "Byliv!" Her vart mangfaldet gjennom 624 gjenstandar knytt til livet i byen frå 1700-tallet til i dag vist fram.

Ein digital katalog utvida opplevinga hjå publikum, ei løysing som og er meir berekraftig enn ein trykt katalog. Dei 580 besøkande som brukte den digitale katalogen, besøkte heile 2500 sider.

Samarbeidsprosjektet Stolt og staselig

I juni vart det fulle hus da vi opna utstillinga «Stolt og staselig», ei opning som var eit festfyrverkeri i fargar, musikk, dans, latter og god stemning. I utstillinga stilles 11 flotte drakter ut saman med nokre av våre historiske drakter. Over 40 frivillige frå ulike nasjonar deltok i prosjektet som var eit spennande samarbeid med Arendal voksenopplæring, Med hjerte for Arendal og Tyholmen Frivilligsentral. I hjarte av prosjektet stod samskaping, involvering og inkludering.

I tillegg til sjølve utstillinga var og ulike arrangement knytt til prosjektet gjennomført både på Kuben og hos andre aktørar i Arendal.

Stor utteljing på søknader om statleg prosjektstøtte

I 2023 vart AAMA tildelt heile 1,3 mill. kr i statleg prosjektstøtte til tre ulike arkivprosjekt innan ordninga "Arkivutviklingsmidlar i arkivsektoren". Den største enkelttildelinga var på 1. mill. til prosjektet "Pressefotoarkiv på Agder - bevaring og tilgjengeliggjering av bildearkiva til Agderposten og Fædrelandsvennen".

Dei to andre prosjekta som fekk støtte var "Pilotprosjekt - Metode for bevaring av mindre digitalt skapte privatarkiv" og "Arkivtenesta - Ei opplysningspodcast om arkiv- og dokumentasjonsforvaltning".

Utstilling om Statens Gartnarskule

I 2023 var det 100 år sedan Statens Gartnarskule vart opna på Dømmesmoen i Grimstad. I høve jubileet vart det skipa ei utstilling om skulen. Den vart opna av ordførar i Grimstad, Beate Skretting den 3. juni med over 1100 gjestar. Mange gamle elevar frå gartnarskulen fann vegen til opninga, og dei fekk høve til å sjå gjennom skuleavisa «Kveka» og elevlagets album. I samband med prosjektet vart eit minneinnsamlingsprosjekt og gjennomført. Ei av dei nye gjenstandane som vart innlemma i samlinga i samband med prosjektet, var den gamle vogna frå garden på Dømmesmoen som i si tid vart brukt av elevane i 17. mai-toget.

Relevant formidling

Formidling for barn og unge

AAma har eit variert tilbod til skuler og barnehagar, både gjennom DKS og våre egne skulekatalogar. Dei pedagogiske opplegga er baserte på kultur- og naturhistoriske tema som ligg innanfor verksemdsområde til AAma. Dei er og tilpassa gjeldande læreplanar frå barnehage til vidaregåande skule.

Tilbod gjennom DKS og direkte mot skulane i 2023 var mellom anna:

- Løyesaum og tradisjonar omkring matlaging
- Museets skjulte skattar
- Ibsen-museet og «Det forsvunne manuskriptet»

AAma har barn og barnefamiliar som ei prioritert målgruppe. På KUBEN vart «Gøy for barn» arrangert seks gonger, i tillegg til aktivitetar for barn i skulens ferier og 1. søndag i advent med verkstader og juleteater. I Grimstad aktivitetshфта på Sjøfartsmuseet og Hagebruksmuseet revidert og trykt opp i ny utgåve og Sjøfartsmuseet utvida aktivitetstilbodet i kafeen for barn og unge i sumarsesongen og haustferien. Hausten 2023 starta KUBEN opp BabyTirsdag, eit tilbod retta mot foreldre som er heime i barselpermisjon. Fleire av deltakarane har fleirkulturell bakgrunn.

Produksjon av DKS-tilbodet "Kvar vart det av skogen"

Gjennom heile året har alle pedagogane i AAma arbeidd med DKS-opplegget «Kvar vart det av skogen» som skal ut på turné i januar og februar 2024. Tilbodet er for elevar på 8. og 9. trinn gjennom DKS i fylkeskommunen. Det sett lys på berekraftig utvikling med inngong gjennom regionens historie og byggeskikk. Faggruppa for formidling til barn og unge har hatt fleire workshops, planleggingsmøte og spilt inn film på Sjøfartsmuseet, Kuben, Merdø og i Setesdal. Filmen vart produsert av ein elevbedrift frå vidaregåande skule.

Anna formidling

I samband med Kulturturné i august, vart det laga til eit formidlingsopplegg retta mot blinde og svaksynte.

Ole Bull-akademiet, som tidlegare har hatt sine kurs i Bykle hadde første samlinga ved Setesdalsmuseet hausten 2023.

Nye utstillingar

Systerspel

Systerspel er ei vandreutstilling laga av Benedicte Maurseth og produsert av Osafestivalen. Tema er kvinnelege spelemenn. Utstillinga vart sett opp på Sylvartun, og Nina Byttingsmyr var spelemann i høve dagen.

Klinking av ro-sjekte

I samarbeid med Kystlaget Terje Vigen vart tradisjonen med klinkbygging av båtar levandegjort på Sjøfartsmuseet. I løpet av sommaren bygde båtbyggjarane Torfinn og Johannes Gjeruldsen ei ro-sjekte utanfor museet medan publikum kunne sjå. Dette var levande formidling av ein tradisjon som står på Unescos verdsarvliste, noko som har engasjert publikum.

Fotoutstilling saman med Vest-Agder-museet

I samarbeid med VAM, vart det sett opp ei fotoutstilling i Kristiansand, med motiv frå Agder.

Setesdal stavkyrkje

I samband med prosjektet som planlegg bygging av ei ny stavkyrkje i Setesdal er det under arbeid ein stor modell av stavkyrkja. Denne var stilt ut på museet i sommar.

Filatelistutstilling

I september var KUBEN vertskap for den regional frimerkeutstilling Skagerak 2023, i samarbeid med Arendal Filatelistklubb. Utstillinga var open i tre dagar og vart godt besøkt. I samband med utstillinga vart det helde eit foredrag og ei boklansering i regi av Arendal Filatelistklubb og eit frimerkeverkstad for barn.

Vottar og vantar, sokkar og strømpar

På hausten var det eit samarbeid med *Arendal og omegn husflidslag* med tittelen «Vottar og vantar, sokkar og strømpar – og kanskje muffedisser». Saman med medlemmene sine produkt og museets egne vottar og sokkar vart utstillinga ei fin ramme for samtale blant stikkarar og andre interesserte.

Avtrykk

Arbeidet med å publisere artiklar i form av «avtrykk» held fram i 2023. Det er artiklar som har utgangspunkt i arkiva på KUBEN. I løpet av 2023 er det publisert 12 avtrykk i Agderposten, 5 avtrykk i Fædrelandsvennen og 6 avtrykk i Aftenposten Historie. Spannande var det at to av artiklane i Agderposten fant vegen til VG. I tillegg vart ei rekkje avtrykk publisert i lokalaviser i Risør, Lillesand og Birkenes.

Arendalsveka

For første gang på fleire år har vi igjen hatt arrangement på KUBEN under Arendalsveka. I samarbeid med Norges museumsforbund ble temaet «Bunad for alle?» sett på dagsorden. Dette ble knytt til utstillinga «Stolt og staselig». Det var deltakarar frå Randsfjordmuseet, Stavanger museum, Valdresmusea, Skeivt arkiv og Norsk institutt for bunad og folkedrakt. Arrangementet vart godt besøkt, og publikum deltok ivrig i debatten om bunad verkeleg er for alle.

Eit anna arrangement under Arendalsveka var knytt til Oselias kokebok. Matseminaret "Snakk om mat" vart arrangert på KUBEN. Der vart og forskingsprosjektet *FoodLessons: Kulinarisk arv som en ressurs i bygging av "Matnasjonen Norge 2030"* presentert. Oselias kokebok vart mellom anna gitt som gåve til over 40 bidragsytarar. Arrangementet vart godt besøkt og Oselias kokebok fekk mykje positiv omtale.

Kurs og arrangement

		Kurs: trihøgeloft (pågjekk heile året)	Setesdalsmuseet
15	januar	Åpningsarrangementet De hvide seil	KUBEN
15	januar	Gøy for barn: Knuteverksted	KUBEN
18	januar	SeniorOnsdag: Omvisning i De hvide seil	KUBEN
25	januar	Kulturkveld: Skeivhet til sjøs	KUBEN
1	februar	SeniorOnsdag: Vikingkvinnen fra Molland	KUBEN
7	februar	Foredrag om Grimstads sjøfartshistorie	Fjære Grendehus
9	februar	Kjenn din Ibsen: Peer Gynt	Grimstad bibliotek
15	februar	SeniorOnsdag: Introduksjon til Byliv!	KUBEN
16	februar	Magisk natt på museet	KUBEN
18	februar	Vinterferieverksted Viking pung (18.-25.02)	KUBEN
22	februar	Foredrag: Den dødsdømte nordpolekspedisjonen	Sjøfartsmuseet
23	februar	Aktivitetsdag	Setesdalsmuseet
23	februar	Foredrag om Grimstads sjøfartshistorie	Groos kafé
28	februar	Opplesning av <i>På gjengrodde stier</i>	Hamsun-museet
1	mars	Kulturkveld: Museets sjulte skatter	KUBEN
2	mars	Aktivitetsdag	Setesdalsmuseet
8	mars	SeniorOnsdag: Et glimt fra kvinners liv under 2.verdenskrig	KUBEN
9	mars	Kjenn din Ibsen! En folkefiende	Grimstad bibliotek
9	mars	Aust - Agder museum- og arkivlag, årsmøte og foredrag	KUBEN
22	mars	Kurs: Stillas	Setesdalsmuseet
22	mars	Arkeologidag på KUBEN	KUBEN
22	mars	SeniorOnsdag: Langsæ- strusens museum	KUBEN
25	mars	Vaffelens dag med Sjømannskirken	Sjøfartsmuseet
26	mars	Påskearrangementet	KUBEN
28	mars	Foredrag: I institusjonens vold?	Hamsun-museet

29	mars	Kulturkveld: Seilskutetidas maler i Grimstad	KUBEN
12	april	SeniorOnsdag: Mat og tradisjoner	KUBEN
13	april	Kjenn din Ibsen! Rosmersholm	Grimstad bibilotek
13	april	Foredrag: Bunadshistorie (AAMAL)	KUBEN
16	april	Gøy for barn: verksted - brett en frosk	KUBEN
19	april	Foredrag: Hundre år med Setesdal bilruter	Iveland og Vegusdal bygdemuseum
19	april	Foredrag: En overvintring i Arktis	Sjøfartsmuseet
22	april	Historisk vandring på Dømmesmoen	Hagebruksmuseet
26	april	Foredrag: Draktutvikling i Setesdal	KUBEN
27	april	Slektsforskerkveld	KUBEN
3	mai	I Hamsuns fotspor over heia	Grimstad
3	mai	SeniorOnsdag: Bystyring i Arendal og Risør	KUBEN
9	mai	Kurs: Byggeskikk i mellomalderen (9.-10. mai)	Setesdalsmuseet
23	mai	Kulturkveld: Roald Skibsrud	KUBEN
24	mai	SeniorOnsdag: Samlingene forteller	KUBEN
1	juni	Bjoren på Byglandsfjorden (66 turer fra 1.6-31.8)	Bjoren
3	juni	Utstillingsåpning: Statens Gartnerskole	Hagebruksmuseet
3	juni	Foredrag: Om Dømmesmoen som institusjon	Hagebruksmuseet
3	juni	Foredrag: Min oppvekst på Dømmesmoen	Hagebruksmuseet
3	juni	Spiselige blomster og planter	Hagebruksmuseet
4	juni	Foredrag om arkeologi på Dømmesmoen	Hagebruksmuseet
4	juni	Vandring og info om fornminner på Dømmesmoen	Hagebruksmuseet
4	juni	Vårmarked	Hagebruksmuseet
4	juni	Åpningsarrangementet Stolt og staselig	KUBEN
8	juni	Foredrag: Vegar og vegstell i Setesdal	Setesdalsmuseet
8	juni	Foredrag: Om bygningsvern	Maihaugen
11	juni	Opning utstilling: Tømmerhoggaren og reiskapen han bruka	Elvarheim
11	juni	Sesongåpning med klinkbygging	Sjøfartsmuseet
11	juni	Åpent tun	KUBEN
13	juni	Foredrag: Draktutvikling i Setesdal	Bykle
15	juni	Konsert: Setesdal og setesdølar	Rygnestad
17	juni	Opning utstilling Systerspel	Sylvartun
24	juni	Øyvandring for barn på Merdø (ukentlig) (24.06-13.08)	Merdø
24	juni	Øyvandring på Merdø (ukentlig) (24.06 -13.08)	Merdø
27	juni	Konsertar i Setesdal (35 konsertar mellom 27.6-25.7)	Setesdal
1	juli	Sommerverksted - tinnsoldater (1-31.07)	KUBEN
9	juli	Open dag i bygdetunet	Iveland og Vegusdal
15	juli	Slåttedag	Rygnestad
5	august	Dommelideikonsert	Setesdalsmuseet
6	august	Folkemusikkur med veteranbuss	Valle
12	august	Kulturpatrulja på Landbrukets dag	Evje

15	august	Arendalsuka: Museumsdag	KUBEN
16	august	Arendalsuka: Matseminar (16-17.08)	KUBEN
26	august	Kulturné konsertar	Sylvartun
27	august	Museumsdagen	Iveland og Vegusdal
27	august	Åpen gård og Bondens marked	Hagebruksmuseet
30	august	Kulturkveld: Med fartstid i slavehandelen	KUBEN
31	august	Foredrag: Frøboka	Setesdalsmuseet
2	september	Lislefarmen	Bygland museum
2	september	Bykledagane	Lislestog
3	september	Høstmarked og Soppens dag	Hagebruksmuseet
6	september	SeniorOnsdag: Notto Fipp	KUBEN
14	september	Foredrag: Profiler i Arendals kulturliv 1800 (AAMAL)	KUBEN
15	september	Filatelistutstillingen (15-17.09)	KUBEN
15	september	Boklansering - Poskortkatalogen	KUBEN
16	september	Gøy for barn: Frimerkehjørne (16-17.09)	KUBEN
16	september	Årsmøte + foredrag: Skipsposthistorisk forening	KUBEN
19	september	Opplesning av Under Høststjernen	Hamsun-museet
20	september	SeniorOnsdag: Møt fuglene på Langsæ gård	KUBEN
21	september	Foredrag: Ibsen og fenomenet Ibsen	Grimstad bibliotek
26	september	BabyTirsdag (ukentlig)	KUBEN
2	oktober	Høstferiemoro (2.-6.10)	Sjøfartsmuseet
3	oktober	Høstferieverksted Lykter av servietter og glass (3-8.10)	KUBEN
5	oktober	Faye selskapets årsmøte og foredrag	KUBEN
9	oktober	Foredrag: Stavkyrkjeprojektet og modellen	Setesdalsmuseet
10	oktober	Kjenn din Ibsen: Gildet paa Solhoug og Olaf Liljekrans	Grimstad bibliotek
11	oktober	SeniorOnsdag: Omvisning i Arkivmagasin	KUBEN
11	oktober	Foredrag: Frå postveg til Riksveg	Kristiansand
12	oktober	Foredrag: Egdene i engelsk fangenskap (AAMAL)	KUBEN
15	oktober	Kulturpatrulja 10 år	Setesdalsmuseet
18	oktober	Kurs: Partering	Elvarheim
20	oktober	Folk møter folk	KUBEN
24	oktober	Noveller og vin	Hamsun-museet
27	oktober	Kulturkveld: En rød trå i drakthistorien : Duskene på beltet	KUBEN
1	november	SeniorOnsdag: Hans Jakob Thorsen - en klåfingra arendalitt	KUBEN
2	november	Kulturpatrulja for fylket	Hovden
3	november	Agderseminaret (3.-4.11)	KUBEN
7	november	Organisering av Setesdal Bilruter	Evje
8	november	SeniorOnsdag: Risør Sjømannsforening	KUBEN
11	november	Designernes julemarked (11-12.nov)	KUBEN
15	november	Noveller og vin	Hamsun-museet
17	november	Bygdekveld/tema Birøkt i Åmli	Elvarheim
22	november	SeniorOnsdag: Votter og vanter	KUBEN

23	november	Kjenn din Ibsen: Hedda Galber	Grimstad bibliotek
23	november	Foredrag: Språklig sensitivitet (AAMAL)	KUBEN
28	november	Foredrag: Om bygningsvern	Grimstad
29	november	Kulturkveld: Helten fra Arendal	KUBEN
30	november	Foredrag: Om Rønnesferja	Sjøfartsmuseet
1	desember	Tenning jolegate Rysstad	Setesdalsmuseet
3	desember	1. søndag i advent	Setesdalsmuseet
3	desember	Teaterforestilling: Snekker Andersen	Setesdalsmuseet
3	desember	Julearrangementet	KUBEN
6	desember	SeniorOnsdag: Samtale om Schwach	KUBEN
7	desember	Lansering av Aust - Agder - Arv	KUBEN

Besøkstal

Fysiske besøk 2023

	2023	2022	2021
KUBEN	23 001	18 933	11 737
Setesdalsmuseet	29 659	31 540	19 142
Grimstad bys museer	12 696	10 639	8 837
Totalt for AAma	65 356	61 112	39 716
Stands/eksterne arenaer*	26 317	2 767	
Eydehavn Museet	956	851	471
Elvarheim museum	1459	1374	1 349

* På grunn av pandemien vart alle større arrangement avlyst i 2021.

Digitale besøk 2023

	Nettsteder besøk	Facebook følgjarar	Instagram følgjarar	Nyhetsbrev abonnentar
KUBEN*	132538	5425	1944	1171
Setesdalsmuseet**	17333	5743	0	0

Grimstad bys museer***	29058	6043	2889	724
AAma	4100	98	-	-

*Besøkstalet fordeler seg slik: kubenarendal.no (52707), avtrykk.no (61844), oselia.no (14920) og gjenstand.no (3067).

**Facebook følgjarar fordeler seg slik: Setesdalsmuseet (2000), mineralstien (672) og Bjoren (1000), Kulturpatrulja 2071.

***Besøkstalet fordeler seg slik: gbm.no (28361) og Filmspel™ Henrik (697). Facebook: Ibsen-museet (1000), Sjøfartsmuseet (2394), Hagebruksmuseet (1360), Hamsun-museet (273) og Grimstad bys museer (1016). Instagram: Ibsen-museet (961), Sjøfartsmuseet (1098), Hagebruksmuseet (501) og Hamsun-museet (329).

Heilskapleg samlingsforvaltning

Standard for samlingsforvaltning - Spectrum 5.0

SPECTRUM er ein britisk standard for samlingsforvaltning. Den er utarbeidde av Collections Trust og The SPECTRUM Community. Standarden er bygd opp rundt ulike policier. Kulturdirektoratet tilrår at musea brukar standarden, og AAma har derfor sett i gang arbeidet med å implementere han i samlingsforvaltninga. Arbeidet med Spectrum 5.0 vart satt i gang i 2022 og bli avslutta i 2024.

I 2023 jobba Faggruppa for samlingsforvaltning med tre policier: Policy for bruk av samlingar, Policy for bevaring av samlingar og Policy for informasjon om samlingar. Parallelt med utarbeidinga av policierne vart det jobba med dei tilhøyrande prosedyrane. Arbeidet har heile tida vore i tett dialog med leiargruppa.

Evje fellesmagasin

Huvedoppgåva i 2023 var å fullføre innreiinga i magasinet slik at plassen vart utnytte optimalt i forhold til AAma sine behov. Løysinga vart mesanin over delar av rommet, med plass til lave reolar oppe og større gjenstandar under. Resten av rommet fekk pallereolar. Forslaget vart sendt ut på anbod til fire leverandørar, og me fann ein leverandør innanfor budsjettet. I det valte tilbodet inngjekk brukte pallereolar som ga ein lågare pris og klimaavtrykk. Mesaninen vart spesialprodusert på staden. Innkjøp og montering av lave reolar til mesaninen står att.

Retningslinjer for alle som skal jobbe på Fellesmagasinet ble gjennomarbeidd og godkjent. Disse er lagt fysisk i ein perm på magasinet, saman med oppdaterte dokumenter knytt til brannvern og anna viktig informasjon.

Driftsoppgåver, tekniske kontrollar og skadedyrkontrollar er og følgt opp gjennom året. Kontrollane avdekkar behov for to nye tiltak i 2023; tetting mot insekt rundt køyreport inn til mottaket og rundt nødutgang frå magasinet.

Inntak

Det har ikkje vore aktiv innsamling av gjenstandar i nokon av museumsavdelingane. Setesdalsmuseet tok imot 11 gjenstandar, Museumsavdelinga på KUBEN 70 gjenstandar og Grimstad bys museer 17 gjenstandar, ei mindre fotosamling og ei samling glasplatenegativ. Inntaket er i hovudsak tilbod frå private givarar. Alle inntaka har vorte behandla av ei inntakskomité som finst på avdelingane.

Gåve etter kunstnaren Olav Bjørgum

Me har motteke i gåve frå arvingane kunstsamlinga etter setesdalskunstnaren Olav Bjørgum. Dette er ei omfattande samling beståande av mange skisser (teikningar) på ulike typar papir og ulike motiv, originale scraperboard til illustrasjonar av bøkar og ikkje minst Jol i Setesdal, litografi, raderingar, koparplater, måleri og ein del arkivmateriale. Samlinga er gjennomgått, og arkivmateriale er så langt berre pakka for seg i egne esker.

Konserveringsprosjekt

KUBEN har to fantastiske Gude-måleri i samlinga som me ønskjer skal være tilgjengeleg for publikum. Måleria vart vurdert av malerikonservator i 2022 og konservert i 2023. Dette var og eit kompetansehevingsprosjekt for AAMA sin tekniske konservator. Måleria skal stilles ut i 2024, og me har fått sikringsmidlar frå Kulturdirektoratet til dette.

Revisjon av samlingar

Mykje sambandsutstyr vart tatt ut av utstillinga på Evjemoen i 2018, fordi det ikkje var godt nok sikra mot tjuveri. Desse gjenstandane er innlånt frå Forsvarsmuseet i Oslo, og det var dei som var på synfaring og tok gjenstandane ut av utstillinga.

Fløistad si fotosamling

I deler av året hadde me prosjektmedarbeidar på prosjektet. Fram til sommaren var lønnen dekt av AAMA. På hausten løyvde Kulturdirektoratet 450.000 kr frå forsøksordninga for aspirantar med funksjonsnedsetting. Me valte då å tilsette prosjektmedarbeidaren vidare i 60% stilling. Dette har vært en god løysing. Me har hatt ei god produksjon i prosjektet i løpet av 2023.

Klimaovervaking

Rygnestadmuseet er no varte del av eit særskilt overvåkingsprogram i regi av Riksantikvaren og Fortidsminneforeninga der måleutstyr er plassert ulike stader i hovudbygget for å sjå korleis ting utviklar seg.

Klimaet i Ibsen-museet har vore logga gjennom tre år frå 2020-2023. Det er store utfordringar med klima i bygget med store svingingar i luftfukta. Dette aukar risikoen for angrep av skadedyr (stripa borebille) på utstilte og oppbevarte gjenstandar, bygning og interiør. Ein rapport om forholda vart skriven i 2023.

Forebyggjande arbeid

Det systematiske IPM-arbeidet har avdekkja eit stort angrep av skadedyr på Langsæ gård. Båe kjellaren og andre etasje vart omgåande tømt for bruksgjenstandar og museumsgjenstandar. Ein plan for museumsgjenstandane er lagt og dei fleste av bruksgjenstandane er nå ute av huset.

I vår vart det oppdaga eit utbrot av møll i det såkalla «Fuglerommet» på Elvarheim museum. Utstillingane i tilknytning til dette vart demontert, og delar av utstillinga vart pakka ned, fryst og er no mellombels lagra i magasinet på Evjemoen. Det er sett i gang førebuande arbeid med tanke på gjenoppbygging av utstillinga.

Enøk-tiltak

I 2023 vart belysninga i Ibsen-museet skifta ut. Dei gamle gløpærene vart erstatta av nye LED-pærer. Det gamle skinnesystemet kunne nyttast, noko som minimerte inngrepa i det freda huset. Tiltaket vil

gje ei større museumsopplevinga og mindre lysslitasje på museumsgjenstandane og interiøret i museet samtidig som straumforbruket går ned.

Forvaltning arkiv

Styrking av AAma si rolle som arkivdepot og arkivfagleg ressurs for eigarkommunane Digitaliseringa og den pågåande digitale transformasjonen i samfunnet påverkar arkivfaget og arkivforvaltninga på ein omfattande og djuptgåande måte. Det utfordrar både korleis kommunane jobbar med dokumentasjonsforvaltninga si og vår rolle som arkivdepot og rådgivar for eigarkommunane.

For å etablera eit godt kunnskapsgrunnlag om korleis Arkivavdelinga på Kuben skal rigga sine arkivtenester framover, besøkt me alle eigarkommunar aust i Agder, inklusiv fylkeskommunen. Saman med arkivansvarlege i kommunane såg me på utfordringane for dokumentasjonsforvaltninga framover og korleis Arkivavdelinga best kan levera i forhold til eigarkommunane sine i framtida.

Arkivavdelinga arrangerte fleire webinar (minikurs) med grunnleggjande tema knytt til informasjonsforvaltning og arkiv. Målgruppa var tilsette i kommunane og fylkeskommunen. Me fekk god respons med over 100 deltakarar på kvar kurs.

Digitalt skapte arkiv og digitalisering

Elektroniske arkiv er og eit område Arkivavdelinga på KUBEN har sterkt fokus på. Det er stabile tal på innkost av elektroniske bevaringsuttrekk frå kommunane til langtidsdeponering på KUBEN. Dominerande er framleis såkalla «NOARK-uttrekk». NOARK-uttrekka me fekk i 2023 var elektroniske arkiv frå systemet Visma Velferd frå Nav Setesdal og arkivuttrekk frå systemet Visma Famila frå Evje og Hornnes kommune.

Arkivavdelinga på Kuben får i tillegg stadig fleire uttrekk som baserer seg på «SIARD-standard». Det er uttrekk i form av «rådata», henta ut frå relasjonsdatabasar etter den standarden nemnd over. SIARD-uttrekkjene inneheld data frå skuleadministrative system frå nedlagde Aust-Agder fylkeskommune; systema Sats, Vigo og Otto.

Me har også bygd ut og forsterka tryggleiken rundt arkivuttrekka i det digitale depotet vårt. Digitalisering av KUBEN si store arkivbestand blir det jobba kontinuerleg med. I 2023 vart heile 117.300 dokumentsider digitaliserte og publisert på digitalarkivet.no. På denne tenesta, som blir driven av det statlege Arkivverket, finn me no mellom anna alle formannsapsprotokollar frå AAma sine 15 eigarkommunar frå 1837-1950. Her ligg og ei rekkje privatarkiv frå Kuben.

Auke i mottak av privatarkiv og stort biletarkiv i gåve frå Agderposten

I 2023 opplevde me ein stor vekst i mengda av mottekne papirbaserte privatarkiv. Samla utgjær tilveksten på heile 131 hyllemeter, noko som er ein signifikant auke frå 2022.

Mange av privatarkiva som kom inn er små, éin arkivboks eller mindre. Arkivet etter Bosvik AS var i særklasse og det største. Bosvik AS var ei møbelbedrift og innreiingsprodusent, som mellom anna

leverte spesialmøblar til biblioteket i Alexandria i Egypt. Bedrifta vart etablert i 1949, og gjekk konkurs i 2023.

Den 19. desember 2023 signerte Agderpostens sjefsredaktør, Katrine Lie ein avtale der AAMA fekk Agderpostens omfattande biletarkiv som gåve. Arkivet omfattar titusenvís av fysiske fotografi frå 1970-talet til byrjinga av 2000-talet. Motiva spenner frå dramatiske hendingar til kvardagsliv. Samlinga representerer eit unikt bilete av Agders historie, politikk og samfunnsliv gjennom fleire tiår.

Minne og samtidsdokumentasjon

Ved Aust-Agder museum og arkiv har i det inneverande året blitt arbeidd med den nye personvernlovgivinga og kva den inneber for oss, både med omsyn til minneinnsamling og anna aktivitet. Arbeid med ei strategisk plan for minne og samtidsdokumentasjon vart og satt i gang. Dette arbeidet fortsett i 2024 i ei eige prosjektgruppe.

Solid kunnskapsproduksjon

AAma byggjer på OECDs definisjon av forskning i kunnskapsarbeidet sitt. AAmas eigenart som museums- og arkivinstitusjon gir likevel eigne føresetnader for å forska, eksempelvis ved nærleik til kjeldene og kontakt med publikum.

Forskinga blir organisert og blir styrt som ein integrert del av verksemda på linje med resten av kjerneverksemda.

Me er også opptekne av betydninga av det forskingsførebuande arbeidet. Arbeid med samlingane, utstillingar og anna formidling er del av og gir idear og materiale til framtidige forskingsprosjekt og vice versa. Derfor er me opptekne av at verksemda driv kunnskapsproduksjon og dokumentasjonsarbeid på ein slik måte at det blir mogleg å bruka det i forskning på eit seinare tidspunkt.

Som eit ledd i satsinga gjennomførte to av dei tilsette eitt av forskingsmodulane (MUSE) ved Universitetet i Bergen. Me vil fortsette å gje moglegheit for tilsette å fylje desse kursa.

Aust-Agder Arv 2023

Kristoffer Vadum (red.) *Ikke bare jubel*. Aust-Agder-Arv 2023. Årbok for Aust-Agder museum og arkiv. 200 sider.

Bøker

Kristoffer Vadum, K.H. Grørdum og T. Olsen (red.) *Utenforskap, stigmatisering og fremmedfrykt på Agder: 1860 til i dag*. Agderseminaret 2022. Cappelen Damm Akademisk 2023. 208 sider.
<https://doi.org/10.23865/noasp.201>

Fagfelleverderte artiklar

Monika Kurszus Håland: «Arendal som Norges første antirasistiske sone – opprinnelse, forankring og ettervirkning». I K. Vadum, K. H. Grørdum & T. Olsen (red.), *Utenforskap, stigmatisering og fremmedfrykt på Agder: 1860 til i dag*, s. 147–164. Agderseminaret 2022. Cappelen Damm Akademisk 2023. <https://doi.org/10.23865/noasp.201.ch7>

Kristoffer Vadum: «Mellom fordømmelse og fortielse: Dekningen av Folkebevegelsen mot innvandring i lokale aviser fra Aust-Agder». I K. Vadum, K. H. Grørdum & T. Olsen (red.), *Utenforskap, stigmatisering og fremmedfrykt på Agder: 1860 til i dag*, s. 125–146. Agderseminaret 2022. Cappelen Damm Akademisk 2023. <https://doi.org/10.23865/noasp.201.ch6>

Artiklar

Maria Björkroth: «Mina härliga tallar funnos ej mer». *En skog av kunskap*. Dalarnas hembygdsbok 2023, s. 57–61.

Marianne Eldorhagen: «Lykkelig som liten – arkeologisamlingen på KUBEN og hvordan den ble til». *Ikke bare jubel*. Aust-Agder-Arv 2023, s. 135–149.

Håkon Haugland: «Deltagelse, medbestemmelse, innflytelse? Borgere og bystyring i Arendal og Risør før 1837». *Ikke bare jubel*. Aust-Agder-Arv 2023, s. 26–57.

Håkon Haugland: «Rådhus eller ikke? Rådstuesaken i Arendal og Risør rundt 1800». *Ikke bare jubel*. Aust-Agder-Arv 2023, s. 58–75.

Håkon Haugland: «I sjøfartens tid. Arendal-1723-1900. Vedlegg til bind 2 av Arendal by- og regionshistorie». *Ikke bare jubel*. Aust-Agder-Arv 2023, s. 168–199.

Håkon Haugland: «Rett mann til rett tid? Stattholder Ditlev Vibes rolle i det politiske spillet som endte med at Arendal fikk kjøpstadstatus i 1723.» *Sånn var det. Årbok for Arendal historielag 2023*, s. 19–43.

Gaute Christian Molaug: «Da Arendal og Risør fylte 200 år». *Ikke bare jubel*. Aust-Agder-Arv 2023, s. 76–85.

Gaute Christian Molaug: «Bark 'Springbank' av Tvedestrand». *Den gang - på våre kanter*. Årbok for Dypvåg, Holt og Tvedestrand historielag 2023, s. 62–65.

Gaute Christian Molaug: «MS Fandango». *Den gang - på våre kanter*. Årbok for Dypvåg, Holt og Tvedestrand historielag 2023, s. 133–136.

Anne Klippenvåg Pettersen: «Jakten på KUBENs første museumsgjenstand». *Ikke bare jubel*. Aust-Agder-Arv 2023, s. 128–133.

Ingvild Velure: «En bemerkelsesverdig karriere – og klærne som ledsaget den». *Ikke bare jubel*. Aust-Agder-Arv 2023, s. 118–127.

Seminar og konferansar

I samarbeid med forskarnettverk Agder har AAMA vore involvert i planlegging og gjennomføring av Agderseminaret 2023, som vart arrangert på KUBEN 2. og 3. november, med mellom 60 og 70 deltakarar kvar av dagane. Ved sida av dette er det gjennomført internseminar for tilsette med forskingstid 21. april og 30. oktober. Fire tilsette har delteke på kurs i akademisk skriving i regi av MUSA 621 ved UiB og skriveseminar til museumsforbundet på *Falstadsenteret.

Pågåande forskingsarbeid er presentert ved innlegg i ein ulike faglege forum:

Maria Bjørkroth: «Det lokale og det internasjonale – setesdalsdrakten og andre norske folkedraktar ved Verdensutstillingen i Paris 1867», utkast til artikkel omarbeidd i regi av MUSE 621.

Egil Blomsø: «Maritime tekstmeldingar – bruk av telegraf i norsk internasjonal skipsfart, 1863–1875», utkast til artikkel omarbeidd i regi av MUSE 621 og sendt til vurdering ved Maritime Perspektiver.

Anita Estensen: «Knut Hamsuns avisartikler under andre verdenskrig.» Innlegg på forskerkonferansen Arkiv, materialitet og nordisk litteratur ved Høgskolen i Innlandet 27.–28. september.

Håkon Haugland: «Skipsbygging som nøkkelnæring». Innlegg på seminar om verftshistorie ved Museum Vest, Bergen 13. mars.

Håkon Haugland: «Neskilen og Arendal. Fra konkurrenter til sentrum og utkant?» Innlegg på Eydehavnseminaret ved Eydehavn museum 17. september.

Håkon Haugland: «Fra storborgerlig hegemoni til Mangfold? Arendalsidentitet og historiebruk fra 1800-tallet til i dag.» Innlegg på Agderseminaret på KUBEN 2. november.

Håkon Haugland: «Kan tollprotokollene gi noen svar? Notater til en artikkel.» Innlegg på seminar i forskingsprosjektet Jerntid på Slottsfjellmuseet i Tønsberg 12. desember.

Jakob Haavik Tønnessen : «Tilknytning i en usikker tid. Hasseldalen Jernskibsbyggeri (1899-1903)». Innlegg på seminar om verftshistorie ved Museum Vest, Bergen 13. mars.

Nettverk og samarbeid

Forsknings- og dokumentasjonsprosjektet «Innvandringsmotstand og antirasisme på Agder frå 1960-tallet til i dag» (INNMARI) er eit samarbeid mellom AAMA og ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter som AAMA leier. I 2023 bidrog KUBEN med to fagfellevurderte artiklar i ein antologi der AAMA hadde redaktøransvar. Ein annan artikkel vurderast for eit internasjonalt tidsskrift.

AAMA er med i eit prosjekt om norsk verftshistorie i regi av Museum Vest. Prosjektet som involverer ei rekkje andre aktørar i det norske sjøfartsmuseumsnettverket, skal munna ut to fagfellevurderte artiklar i ein antologi i 2025.

KUBEN er involvert i forskingskonsortiet «Jerntid - dei gamle jernverka og dei nye berekraftsmåla» som blir leidde av Næs Jernverksmuseum. I 2023 har det vore ei fysisk samling i prosjektgruppa. KUBEN presenterte i den samanhengen forskning som skal munne ut i ein eller fleire fagfellevurderte artiklar.

KUBEN har samarbeidd med IAKH ved UiO om ei mogleg doktorgradstilling i arkeologi for ein av sine tilsette under ordninga Offentleg sektor-ph.d. Det vil søkjast om midlar frå Forskningsrådet ved første utlysing i 2024.

AAMA samarbeid med Universitetet i Agder, Vest-Agder-museet, Statsarkivet i Kristiansand, Næs Jernverksmuseum og ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter om Forskarnettverk Agder. Forskarnettverket Agder arrangerte i 2023 eit seminar som var knytt opp mot byjubilea for Arendal og Risør, med tittelen «Stad og identitet – tilhørsele og historiebruk på Agder i skuggen av to byjubileum».

AAma koordinerer ei historikarspalte i Agderposten, «I eit historisk lys». Spalta er eit samarbeidsprosjekt med Den norske historiske foreining, avdeling Agder. I løpet av året ble det publisert fire artiklar.

Trygg ivaretaking

Det er gjort tilstandsvurderingar av freda- og verneverdige bygningar for fleire private huseigarar i Setesdal. I tillegg har bygningsvernsenteret leigd inn og gitt råd til eksterne handverkarar ved fleire prosjekt. Dette er eit av verktøya for å auke kompetansen innan antikvarisk bygningsvern innanfor handverksmiljøa.

Setesdal bygningsvernsenter har tett samarbeid med både Agder fylkeskommune, Riksantikvaren, Vest-Agder museet og Norsk Folkemuseum i tillegg til andre bygningsvernaktørar. Det er satt i gang eit arbeid om å bli godkjent som læringsarena for NTNU sitt bachelorprogram i tradisjonelt bygghandverk, i samarbeid med Vest-Agder museet og Ryfylkemuseet.

Setesdal bygningsvernsenter har deltatt på fleire møter blant anna med Norsk handverksinstitutt og stiftinga Setesdal stavkyrkje for å drøfte vegen vidare i høve prosessen for bygging av stavkyrkje ved museet på Rysstad. Blant desse var møte hos Riksantikvaren i Oslo i april. Dette er eit prosjekt av nasjonal interesse der ein får formidla og dokumentert kunnskap om teknikkar frå mellomalderen.

Rygnestadtunet

Det er gjennomført strakstiltak i form av istandsetting av gjerder og løebru.

På bakgrunn av ein revidert tilstandsrapport og kostnadsoverslag er det utarbeida ein overordna plan for istandsetting av bygningane på Rygnestadtunet. Første prioritet er våningshuset og trehøgeloft, og arbeidet er i utgangen av 2023 tilnærma fullfinansiert.

Det er innvilga midlar gjennom UKL-ordninga og gjennomført slåttedag, slått og rydding på Rygnestad for å ivareta kulturlandskapet og solblomen. Det er også initiert eit arbeid med å utarbeide eit undervisningsopplegg for formidling av kulturlandskapet og artsrikdomen på staden.

Prosjektet med utvikling av Rygnestad som besøksmål har gått vidare og har også i år hatt ein ekstern prosjektleiar. Arbeidet har hovudsakleg vore knytt til avklaring av regulerings- og eigedomsforhold i samband med mogeleg frådelling av eigedom, og kjøp/ leige av gardsbygningane som er planlagt som service- og formidlingscenter på Rygnestad.

Det er kjøpt ein kioskbygning i inngangen til tunet som er ein del av Rygnestadtunet si museumshistorie. Det er inngått ein langvarig avtale for leige av grunnen den står på. Det er planar om å restaurere denne bygningen for å kunne huse tekniske installasjonar for betre sikring og overvaking av tunet.

Tveitetunet

Gammelstog er restaurert og remontert på tunet. Peis og deler av pipe er rekonstruert. Arbeid står att, mellom anna tak, mellombygget og innsetjing av vindaug. Det er gjennomført ein dokumentasjonsprosjekt rundt Eystein Greibrokk sin kunnskap om muring av peis og pipe, der arbeidsprosessen har blitt filma. Resultatet er ein dokumentarfilm som lanserast i 2024.

Hagen

Det er starta opp eit samarbeidsprosjekt med medeigar Bygland kommune, grunneigar og det frivillige med mål om revitalisering av husmannsplassen Hagen. Museet sin rolle er hovudsakleg knytt til restaurering av bygningane.

Sjøbua på Merdø

I 2022-2023 har sjøbua på Merdø vore i fokus, og eit stort restaureringsarbeid er nesten slutført. Restaureringa har eit totalbudsjett på 1,8 millionar kroner der 800.000 kr er eksterne midlar. I 2022 vart det skeive bygget heva og retta opp. Ei ny mur er lagt under bygget og fleire rotne botnsviller er reparert. I 2023 vart kledning, tak, vinduer og dører restaurert, og eit nytt golv i fyste etasje vart lagt.

Langsæ gård

Under ein av hauststormane vart det oppdaga vasslekkasje på Langsæ gård. For å stoppe dette vart deler av taket reparert i desember.

Restaureringsprosjekt av bygningar i privat eige

Helle, Valle kommune

Remontering av bygningar frå Setesdal som har vore del av ei bygningssamling på Snarøya i Oslo, gitt i gåve frå Stiftelsen Kaare Berg.

Stolpehus: Remontering av stolpehus, skadde delar vart erstatta, nytt tak og fundamentering rekonstruert etter mønster frå andre dokumenterte bygningar.

Kvernhus: Bygningssenteret var fagleg rådgivar for privat byggfirma, som sto for arbeidet.

Årestoge: Det har vore samtaler med stiftelsen om ei mogleg avtale om at museet skal overta ei årestoge som er ein del av samlinga. Det er ikkje konkludert i saka.

Gamle Botn Hotell, Vinje kommune

Innsetting av glas, produksjon og montering av listverk. Linoljemaling av fasade.

Ånebjør, Bygland kommune

Innertak er retta opp og panelt. Produksjon og montering av listverk og panel på vegger. Nokre arbeid på yttertak.

Kompetanseheving

Det store kompetansehevingsprosjektet for 2023 har vore oppføring av nytt trehøgeloft, etter modell av Nomelandsloftet som i dag står i Setesdalstunet hos Kristiansand museum (VAM). Opplegget er fordelt på 13 veker, der 7 av desse var i 2023. Prosjektet er retta mot meir erfarne tradisjonshandverkarar. Målsettinga er studie av metodikk og teknikkar med utgangspunkt i byggeskikk frå mellomalderen.

Anlegg, tilslutta museum, nettverk og medeigarskap

Anlegg og visningsstader

Arendal: Kuben med Langsæ gård, Aust-Agdertunet og Klokkebua, Merdøggård skjærgårdsmuseum og Tangen gravsted

Bygland: Bygland museum, Dampbåten Bjoren og Husmannsplassen Hagen

Bykle: Jernvinnemuseet på Hovden, Huldreheimen, Lislestog og Bykle gamle kyrkje

Evje og Hornnes: Evje og Hornnes museum, Evjemoen forsvarsmuseum og Evje mineralsti

Grimstad: Ibsen-museet, Sjøfartsmuseet i Aust-Agder, Hamsun-museet, Norsk Hagebruksmuseum og Dikterstuen på Nørholm

Kristiansand: Kjevik flyplass

Iveland: Iveland og Vegusdal bygdemuseum samt Mineralutstilling Åkle

Tvedestrand: Angelstad skysstasjon

Valle: Setesdalsmuseet Rysstad, Sylvartun, Rygnestad museum, Prestevodden og Tveitetunet.

Tilslutta museum

Arendal:

Eydehavnmuseet

Åmli: Elvarheim museum

Faglege nettverk og samarbeid

Det nasjonale sjøfartsnettverket

Det nasjonale litteraturnettverket

Det nasjonale samtidsnettverket

Det nasjonale byggnettverket

Det nasjonale bergverksnettverket

Det nasjonale drakt- og tekstilnettverket

Det nasjonale KAI-nettverket (KommuneArkivInstitusjonsnettverket)

Det nasjonale Ibsen-nettverket «Ibsen 2028»

Visit Sørlandet Utvikling – bedriftsnettverk for reise-, kultur- og opplevingsbedrifter i Agder og

Telemark

Virkes Reiselivsnettverk for museum

Virke sitt nettverk for museumsdirektører

Forskarnettverk Agder, deriblant Rådet for Forskarnettverk Agder

Ulike lokale lag og foreiningar – som styremedlem eller samarbeidspartnar

Medlemskap

Norges Museumsforbund – interesseorganisasjon for museer i Norge

International Council of Museums (ICOM) – den internasjonale interesseorganisasjonen for museum

Arkivforbundet – interesseorganisasjon for lokale og regionale arkivinstitusjonar i Norge

International Council of Archives (ICA) – den internasjonale interesseorganisasjonen for arkiv

Norsk Publikumsutvikling (NPU)

Arendal Næringsforening

Grimstad Næringsforening

Visit Sørlandet Utvikling

Visit Setesdal

Virke – nettverk for reiseliv

Medeigarskap

Kommunearkivinstitusjonenes Digitale RessursSenter SA (KDRS)

Utredning om arkiv- og museumsstrukturen på Agder

Regionplan Agder 2030 og handlingsplan 2021-24 har gjennomgang av arkiv- og museumsstrukturen på Agder som eitt av sine tiltak: «Fylkeskommunen vil saman med Aust-Agder museum og arkiv, Vest-Agder-museet og Arkivsenter Sør, samt eigarkommunane greie ut og vurdere om dagens arkiv- og museumsstruktur er hensiktsmessig organisert». Arbeidet ble starta opp i 2021. Det ble nedsett ei arbeidsgruppe for å utarbeide et mandat for den vidare prosessen. Arbeidsgruppa består av leiing og tilsettere representantar frå de tre institusjonane, samt representantar frå seks av eigarane. Konsulentselskapet WSP er leid inn som prosjektleiar.

Styrets melding

Aust-Agder museum og arkiv IKS vart etablert i 2015 då Aust-Agder kulturhistoriske senter IKS, Setesdalsmuseet IKS og Stiftinga Grimstad bys museer vart slått saman til ei felles konsolidert eining.

AAma har både arkiv- og museumsfunksjonar og inngår i det nasjonale museumsnettverket.

Eigarar

Eigar	betaler for	eigardel
Agder fylkeskommune	museum og arkiv	47 %
Arendal kommune	museum og arkiv	16 %
Birkenes kommune	arkiv	1 %
Bygland kommune	museum og arkiv	2 %
Bykle kommune	museum og arkiv	2 %
Evje og Hornnes kommune	museum og arkiv	5 %
Froland kommune	arkiv	1 %
Gjerstad kommune	arkiv	1 %
Grimstad kommune	museum og arkiv	10 %
Iveland kommune	museum og arkiv	2 %
Lillesand kommune	arkiv	2 %
Risør kommune	arkiv	2 %
Tvedestrand kommune	arkiv	2 %
Valle kommune	museum og arkiv	5 %
Vegårshei kommune	arkiv	1 %
Åmli kommune	museum og arkiv	1 %

Representantskap

Det vart oppnemnd nytt representantskap frå hausten 2023. Medlemmane i det nye representantskapet er:

Arne Thomassen	Agder fylkeskommune
Robert Cornels Nordli	Arendal kommune
Inger E. B. Slågedal	Birkenes kommune
Anne Eikerapen	Bygland kommune
Anne Merethe Hjemdahl	Bykle kommune
Finn Bjørn Rørvik	Evje og Hornnes kommune
Inger Helene Håland	Froland kommune
Halvard Skaaland	Gjerstad kommune
Beate Skretting	Grimstad kommune
Stine Therese Edvardsen	Iveland kommune
Leiv Per Nilsen	Lillesand kommune
Kai Magne Strat	Risør kommune

Marianne Landaas	Tvedestrand kommune
Lars Tarald Myrum	Valle kommune
Kjetil Torp	Vegårshei kommune
Hans Fredrik Tangen	Åmli kommune

Styre

Styret består av leiar, nestleiar og seks medlemmer. Desse er:

Torunn Ostad (leiar)
 Reidar Saga (nestleiar)
 Kristin Lundby
 Odd Eldrup Olsen
 Kim Pedersen
 Per Harald (Palla) Bai Stabell (tilsettes valgte representant)
 Sally Vennesland
 Åse Ingeborg Haukelidsæter Vistad (tilsettes valgte representant)

Organisasjonsstruktur og –utvikling

Verksemda har følgende leiargruppe:

Ellen Aslaksen, direktør

Anna Stella Karlsdottir, assisterande direktør/avdelingsleiar Setesdal bygningsvernssenter

Hilde Jomaas, avdelingsleiar Museumsavdelingen Kuben

Snorre Øverbø, avdelingsleiar Arkivavdelingen Kuben

Anita Estensen, avdelingsleiar Grimstad bys museer

Leonhard B. Jansen, avdelingsleiar Setesdalsmuseet

David Tharaldsen, sekretær for leiargruppa

AAma har fem fagavdelingar som er fordelt på tre administrative stader. Desse er: Arkivavdelingen og Museumsavdelingen på KUBEN i Arendal, Grimstad bys museer i Grimstad og Setesdalsmuseet og Setesdal Bygningsvernssenter i Valle. Staben er i hovedsak plassert på KUBEN i Arendal, medan to stillingar er plassert på Rysstad i Setesdal og tilsett i Setesdalsmuseet.

AAma har tre faggrupper, som er Faggruppe for samlingsforvaltning, Forskningsutval og Faggruppe for formidling til barn og unge. Videre har me koordinator for forskning og koordinator for minne- og samtidsdokumentasjon. Eit eige digitaliseringsutval som vart oppretta i 2022, har ikkje vore operativt i 2023.

AAma hadde totalt 68 fast tilsette. Årsverk i 2023 var 58,44. I dette talet finn me blant anna 42 sommarguidar, samt vikarar og sesongarbeidarar. Ved årsskiftet var fire av seks leiarar kvinner, og det var 38 kvinner og 25 menn tilsett. I 2023 hadde Kuben seks personar på forskjellige tiltak frå NAV. Grimstad bys museer hadde to, medan Setesdalsmuseet hadde ingen.

Felles IKT-løysing for AAmA

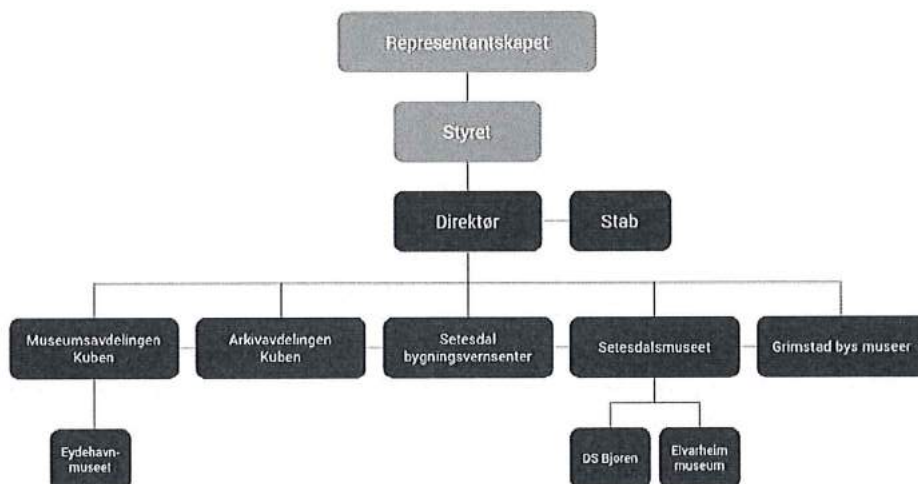
I 2023 vart alle resterande tilsette flytta over frå Setesdal IKT til IKT-Agder. Lagringsområdet for private filer vart flytta over til OneDrive. Lagringsområde for alle felles datafiler vart flytta til Sharepoint.

Tilsette i AAmA tok og i bruk Teams som felles plattform for samarbeid. Ei del kursing av dei tilsette vart gjennomført i den forbindelse.

HR-portal og lønns- og reknskapssystem

AAmA har gjennom store delar av 2023 arbeid med implementering av eit nytt lønns-, rekneskaps- og HR-system. Dette var eit felles digitaliseringsprosjekt for alle dei austlege kommunane i Agder. Dette vil forenkla kvardagen vesentleg for alle tilsette. Systemet vart operativt frå 01.01.2024.

Organisasjonskart

Tilsette, likestilling og inkluderande arbeidsliv

Stad	Kvinner	Menn	Totalt	Merknader
AAma	42	26	68	Inkluderer tilsette på prosjekt/kontrakt og vikarar
Leiinga AAma	2	1	3	
Staben	8	5	13	
Arkivavdelingen	8	8	16	Inkluderer to på VTA og ein på prosjekt/kontrakt
Grimstad bys museer	4	3	7	Inkluderer to på prosjekt/kontrakt
Museumsavdelingen, inkl. Eydehavnmuseet	11	3	14	Inkluderer ein person på tiltak
Setesdalsmuseet, inkl. bygningsvernseteret	9	6	15	Inkluderer ein vikar ½ år

Arbeidsmiljø

AAma har avtale med Setesdal bedriftshelseteneste.

Sjukefråværet er framleis lågt, både lege- og eigenmeldt. Me har gjennomført vernarunder i staben og i Grimstad bys museer.

Det vart gjennomført ei arbeidsmiljøkartlegging i regi av Setesdal BHT hausten 2023. Resultatet vart presentert og følgt opp i 2024.

Det vart gjennomført to personalsamlingar i 2023, den første i mars og den andre i desember, med julebord for alle tilsette.

Miljøfyrtårnsertifiseringa på KUBEN vart ført vidare.

Vi hadde 17 avviksmeldingar i 2023. Alle er følgt opp, og er enten lukka eller i prosess.

Arbeidsmiljøutval (AMU)

Det vart gjennomført 4 møte og behandla 20 saker i 2023, som i hovudsak dreidde seg om sjukefråvær, avviksmeldingar, HMS-handlingsplan, kontorlokala i Grimstad og arbeidsmiljøkartlegginga som vart gjennomført av Setesdal BHT.

Ytre miljø

AAmas drift påverkar ikkje det ytre miljøet på negativ måte.

Finansiering

I samsvar med selskapsavtalen er eigarane forplikta til å yta eit årleg tilskot til drifta av selskapet. I rekneskapsperioden var ordinære driftstilskot frå eigarkommunane til saman kr 8.235.800, og frå Agder fylkeskommune kr 15.327.00. Statleg finansiering er ein føresetnad for drift og blir fastsett i statsbudsjettet etter årleg søknad. For rekneskapsperioden var det ordinære statlege tilskotet på kr 24 080 000.

Utfordringar og framtidsutsikter

blir lagt fram i styremøtet

Arendal, 23. februar 2024

Torunn Ostad, leiar

Reidar Saga, nestleiar

Kristin Lundby

Kim Pedersen

Sally Vennesland

Odd Eldrup Olsen

Åse Ingeborg Haukelidsæter Vistad

Per Harald Bai Stabell

Ellen Aslaksen, direktør

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 23.02.2024	SAK NR.: 04/24
SAKSBEHANDLER: Ellen Aslaksen / Torunn Ostad		

Informasjon fra direktør og styreleder

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

Informasjon fra direktør og styreleder tas til orientering

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 23.02.2024	SAK NR.: 05/24
SAKSBEHANDLER: Ellen Aslaksen / Torunn Ostad		

Saker til orientering:

- Publikumstall 2023
- Resultater av arbeidsmiljøundersøkelse 2023
- Tildeling av arkivutviklingsmidler fra Arkivverket
- Arkeologiutstilling høst 24
- Bjøren status
- Merdø-sjøbod og brygge status
- Personalsamling november 2023

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

De enkelte orienteringssaker tas til orientering.

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 23.02.2024	SAK NR.: 06/24
SAKSBEHANDLER: Ellen Aslaksen / Torunn Ostad		

Selskapsavtale

Herved oversendes kopi av selskapsavtalen for AAma.

Det er ønskelig at styret tar en gjennomgang av selskapsavtalen med tanke på revidering av denne våren 2024.

Selskapsavtale for Aust-Agder museum og arkiv IKS

§ 1 **Føretaksnamnet** er Aust-Agder Museum og Arkiv IKS, eit interkommunalt selskap oppretta i medhald av lov om interkommunale selskap av 29.januar 1999 nr.6 (IKS loven).

§2 Selskapet har hovudkontoret sitt i Arendal kommune.

§ 3 **Deltakarar og ansvar**

Deltakarar er Agder fylkeskommune og kommunane Risør, Gjerstad, Vegårshei, Åmli, Tvedestrand, Arendal, Froland, Grimstad, Lillesand, Birkenes, Iveland, Evje og Hornnes, Bygland, Valle og Bykle.

Deltakaransvaret svarar til eigarandelen i selskapet som er slik:

Agder fylkeskommune	47 %
Arendal kommune	16 %
Birkenes kommune	1 %
Bygland kommune	2 %
Bykle kommune	2 %
Evje og Hornnes kommune	5 %
Froland kommune	1 %
Gjerstad kommune	1 %
Grimstad kommune	10 %
Iveland kommune	2 %
Lillesand kommune	2 %
Risør kommune	2 %
Tvedestrand kommune	2 %
Valle kommune	5 %
Vegårshei kommune	1 %
Åmli kommune	1 %
Total	100 %

§ 4 **Innskotsplikt**

Selskapet er etablert ved ei samanslåing av føretaka Aust-Agder kulturhistoriske senter IKS, Setesdalsmuseet IKS og stiftinga Grimstad bys museer. Ved samanslåinga overtar selskapet alt ansvaret og alle forpliktingar som Setesdalsmuseet og Grimstad bys museer har før samanslåinga. I tillegg skal formuesgode overførast til selskapet vederlagsfritt.

Dessutan overtar det nye selskapet ansvaret for samlingar og eigedomane som Setesdalsmuseet Eigedom IKS eig.

Deltakarane gjev årleg driftstilskot til selskapet. Det utarbeidast eigen avtale om dette mellom eigarane. Representantskapet vedtek budsjettet. Tilskotet skal utbetalast med ein halvpart i januar og ein halvpart i juli månad kvart år.

§ 5 **Låneopptak og garantitilsegn**

innafor ei maksimal ramme på 300 millionar kroner kan selskapet ta opp lån til kapitalformål, konvertering av eldre gjeld og til likviditetsformål.

Selskapet kan ikkje stille sikkerhet for økonomiske skyldnader andre har. Låneopptak skjer

i samsvar med IKS- lova og tilhøyrande forskrifter. Alle lån skal godkjennas av representantskapet og av departementet.

§ 6 Formål

Aust-Agder Museum og Arkiv IKS skal forvalte, drive og utvikle museums- og arkivfeltet i Agder ved å:

- arbeide for at verdifulle kulturminne, bygningar, gjenstandar, arkiv og andre informasjonsberarar av historisk og administrativ verdi blir samla inn, tekne vare på og gjort tilgjengelege for allmenta, for forskning, kulturelle og administrative formål.
- aktivt formidle samlingane til institusjonen og avtalepartane saman med historia og kulturarven i fylket slik at det fremjar velferda og dei demokratiske rettane til innbyggjarane. Barn- og unge skal prioriteras i formidlinga
- arbeide aktivt med forvaltning, forskning, formidling og publisering, gjere Agders kultur og historie levande for befolkninga og bidra til aktiv distriktsutvikling i Agder.
- vere faginstans for deltakarane i museums- og arkivfaglege spørsmål.
- utvikle fagleg og administrativ kompetanse ved lokale museum og samlingar og arbeide for at lokale kulturminne og lokal tradisjon blir tekne vare på.
- ta på seg betalte oppdrag for offentlige og private organ, og kan også administrere eksternt finansierte prosjekt innanfor sitt arbeidsfelt.

§ 7 Representantskapet

Representantskapet er det øvste styringsorganet for Aust-Agder Museum og Arkiv. Medlemmene i representantskapet med personlege varamedlemmer blir valt av fylkestinget og kommunane (deltakarane) for 4 år om gongen i samsvar med kommunevalperioden. Ein deltakar kan halde nyval i valperioden.

Representantskapet har 16 medlemmer - eit medlem frå kvar deltakande kommune/fylkeskommune med ei røyst kvar.

For gjeremåla og fullmaktene til representantskapet gjeld selskapsavtalen i tillegg til IKS-loven. Representantskapet held kvart år 2 ordinære møte. Eit møte skal haldast før utgangen av april og eit i samband med budsjetthandlinga på hausten. Innkalling og sakliste skal sendes ut med minst 4 vekers varsel til medlemmane og varamedlemmane.

Fylkeskommunen og kommunane som er med skal med same frist ha varsel om innkallinga og saklista.

Ordinært representantskapsmøte behandlar:

- Overordna mål og retningsliner for drifta i den komande perioden
- Budsjett og økonomiplan
- Årsmelding og årsrekneskap
- Andre saker som etter loven eller denne avtalen skal handsamas

Når det er naudsynt behandlar representantskapet:

- Val av leiar og nestleiar i representantskapet
- Val av valnemnd
- Endring av selskapsavtalen
- Godtgjersle for verv i selskapet
- Val av styremedlemmer og varamedlemmer,
- Val av leiar og nestleiar i styret
- Styrevedtak om låneopptak
- Kjøp eller avhending av fast eigedom
- Val av revisor

Leiaren i representantskapet kallar inn representantskapet etter reglane i IKS-loven.

§8 Valkomit 

Valkomiteen består av tre medlemmar vald blant representantskapets medlemmer. To av medlemmene skal veljast blant representantane for Grimstad kommune, Arendal kommune, Valle kommune og Agder fylkeskommune.

Valkomiteen skal gje ei innstilling om val av som skal gjerast av representantskapet. Valkomiteen skal konsultera styrets leiar og dagleg leiar før den gir sin innstilling. Representantskapet fastset instruks for valkomiteen.

§ 9 Styret

Styret har ansvaret for drifta av selskapet i samsvar med IKS-loven, selskapsavtalen og vedtak i representantskapet

Styret har 8 medlemmer med personlege varamedlemmer, som med unntak av representantane for dei tilsette, blir valde for 4 år. 4 representantar med vararepresentantar veljas etter forslag frå hhv. Agder fylkeskommune, Valle kommune, Grimstad kommune og Arendal kommune. Fylkeskommune og disse kommunane skal også være sikra representasjon i styret. Styreleiar skal veljas etter forslag frå Agder fylkeskommune.  /4 av representantskapsmedlemmane som er til stades må støtte styreleiarvalet.

Reglane i aksjeloven § 20 om kjønnsmessig fordeling i styret skal gjelde ved val til styret. Dei tilsette skala ha to styremedlem med personlege varamedlem, som blir vald av og mellom dei tilsette i tråd med IKS-loven § 10.

Dagleg leiar og nestleiar kan ikkje representere dei tilsette i styret.

Styreleiar har m te- og talerett i representantskapet.

Styret representerer selskapet utad. Styret kan gje styremedlem eller dagleg leiar rett til   forplikte selskapet aleine eller i fellesskap.

§ 10 Oppgåvene til styret

Styret skal normalt førebu og leggje fram dei sakene som skal handsamast i representantskapet.

Styret tilset dagleg leiar.

Styret skal drive selskapet i tråd med vedteke budsjett og i tråd med formålet til selskapet, selskapsavtalen og vedtak i representantskapet.

Styret skal sikre trygg rekneskapsføring og forvaltning av formuen.

Styret vedtar instruks for dagleg leiar.

§ 11 Dagleg leiar

Aust-Agder Museum og Arkiv skal ha dagleg leiar som er sekretær for styret. Dagleg leiar har møte- og talerett i styret og representantskapet. Elles gjeld IKS-loven. Dagleg leiar har tilvisingsrett innanfor vedteke budsjett og førebur normalt sakene som skal behandlas i styret.

§ 12 Rettane til dei tilsette

Selskapet skal vere medlem av arbeidsgjevarforeining. Dei tilsette skal følgje den kommunale tariffavtalen og selskapet skal sikre dei tilsette gjennom felles kommunal pensjonsordning.

Ved etableringa skal alle faste tilsette frå dei etablerande selskapa overførast med same rettar og pliktar til det nye selskapet.

§ 13 Rekneskap og revisjon

Selskapet skal følgje dei kommunale budsjett- og rekneskapsforskriftene. Selskapet skal ha revisor vald av representantskapet.

§ 14 Oppløysing

For oppløysing gjeld IKS-loven §§ 32- 37. Vedtak om oppløysing treffast av deltakarane i fellesskap.

Ved oppløysing av selskapet skal eigedomar, bygningar, gjenstandar, arkiv osv. tilførast den institusjonen i Agder som overtek ansvaret, gjeremåla og pliktane til selskapet.

Dersom ansvaret, gjeremåla og pliktene ikkje blir overførde samla til ny eining i Agder, skal eigedelane førast tilbake til institusjonar som tilsvarar dei konsoliderande einingane dersom slike blir oppretta, alternativt til Setesdalsmuseet Eigedom IKS, Grimstad kommune og Arendal kommune.

I den grad desse retningslinene ikkje tek vare på forvaltninga av eigedelar og verdjar i samband med oppløysing, gjeld intensjonane i oppløysingsparagrafane til dei tre respektive institusjonane som inngår i dette selskapet ved etableringa. Elles skal kommunane som er med i selskapet saman eller kvar for seg, ha en uavgrensa rett til å få tilbakeført eigedomar, bygningar, gjenstandar, arkiv osv.

Resterande gjenstandar og eventuell gjeld i selskapet skal fordelast på deltakarane i forhold til deltakardelen i § 2 i selskapsavtalen.

§ 15 Endring av selskapsavtalen

For endringer i selskapsavtalen gjeld IKS -loven. Mindre endringer av selskapsavtalen kan handsamast av representantskapet.

I tillegg til samrøystekrava i IKS-loven kan paragraf 8 andre ledd i denne avtalen berre endrast samrøystes.

Agder, __. desember 2019

fylkesordfører i Agder

ordfører i Bykle kommune

ordfører i Valle kommune

ordfører i Bygland kommune

ordfører i Evje og
Hornnes kommune

ordfører i Iveland kommune

ordfører i Lillesand kommune

ordfører i Grimstad
kommune

ordfører i Arendal kommune

ordfører i Froland kommune

ordfører i Birkenes
kommune

ordfører i Åmli kommune

ordfører i Tvedestrand
kommune

ordfører i Risør kommune

ordfører i Gjerstad kommune

ordfører i Vegårshei
kommune

Samarbeidsavtale mellom kommunene nevnt i pkt. 3 og Agder fylkeskommune om drift av Aust-Agder museum og arkiv.

1.

Denne avtalen er et vedlegg til vedtatt selskapsavtale for Aust-Agder museum og arkiv.

2.

Avtalens formål er å sikre forutsigbar drift av Aust-Agder museum og arkiv og erstatter tidligere samarbeidsavtaler mellom vertskapskommunene og fylkeskommunen om drift av Aust-Agder kulturhistoriske senter.

3.

Tilskuddet fra hver kommune og fra fylkeskommunen var for 2014 slik i 1000 kroner:

Tilskudd fra Agder fk	8990
Arendal kommune	3033
Birkenes kommune	274
Bygland kommune	464
Bykle kommune	417
Evje og Hornnes kommune	974
Froland kommune	295
Gjerstad kommune	137
Grimstad kommune	1829
Iveland kommune	325
Lillesand kommune	491
Risør kommune	357
Tvedestrand kommune	323
Valle kommune	1031
Vegårshei kommune	114
Åmli kommune	114
Sum inntekter	45055

4.

Fylkeskommunen og kommunene er enig om en årlig justering i samsvar med statsbudsjettets deflator for kommunesektoren.

5.

Fylkeskommunen og kommunene forplikter seg til å arbeide aktivt for at Aust-Agder museum og arkiv IKS evner å realisere sitt mål om å bli ett av de ledende kompetansemiljøene på det kulturhistoriske feltet for Agder.

6.

Partene vil arbeide aktivt for at statlig delfinansiering til drift og investering fremover kommer opp på tilskuddsnivå lik fylker det er naturlig å sammenlikne seg med.

7.

Denne avtalen gjelder fra 01.01. 2020 til 30.06. 2024. Avtalen kan reforhandles om en eller flere av partene ønsker det. Slikt ønske må framsettes to år i forveien.

8.

Dersom det oppstår en uforutsett situasjon med store økonomiske konsekvenser for Aust-Agder museum og arkiv, kan en eller flere av partene kreve forhandlinger om hvordan denne situasjonen kan løses.

(Fylkesordfører og ordfører i alle kommunene nevnt i pkt. 3 undertegner avtalen)

SIGNICAT

Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for
Selskapsavtale for

Signers:

<i>Name</i>	<i>Method</i>	<i>Date</i>
Thomassen, Arne	BANKID	2020-08-25 12:50
Nordli, Robert Cornelis	BANKID	2020-08-25 11:17
Holmer-hoven, Einar	BANKID_MOBILE	2020-08-25 11:31
Heia, Gyro	BANKID_MOBILE	2020-08-24 19:59
Baas, Bjørn Gunnar	BANKID	2020-08-24 12:23
Svein Arne Haugen	BANKID_MOBILE	2020-08-25 08:28
Skretting, Beate	BANKID_MOBILE	2020-08-25 11:15
Landaas, Marianne	BANKID	2020-08-24 15:41
Torp, Kjetil	BANKID	2020-08-24 15:00
Løite, Inger	BANKID	2020-08-24 12:34
Lunden, Per Kristian	BANKID_MOBILE	2020-08-24 18:27
Næss, Jon Rolf	BANKID_MOBILE	2020-08-24 13:55
Kyrvestad, Steinar	BANKID	2020-08-26 13:41
Fossdal, Sigbjørn Åge	BANKID_MOBILE	2020-08-25 17:49
Gundersen, Ove	BANKID_MOBILE	2020-08-24 11:54
Mykjåland, Gro Anita	BANKID_MOBILE	2020-08-24 14:47

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAmA-IKS	MØTEDATO: 23.02.2024	SAK NR.: 07/24
SAKSBEHANDLER: Ellen Aslaksen / Torunn Ostad		

Eventuelt